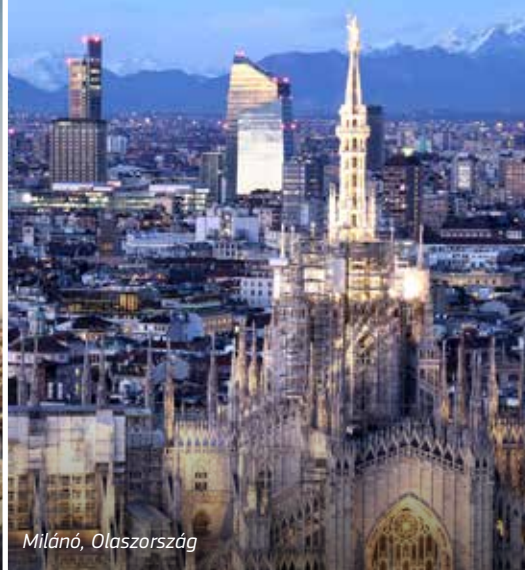

London, Egyesült Királyság

Milánó, Olaszország

Hága, Hollandia

Egy város elképzeléseinek valóra váltása pénzügyi eszközök segítségével

A Multiregionális segítségnyújtási program (MRA) a fi-compass, azaz az Európai Bizottság által az Európai Beruházási Bankkal partnerségben rendelkezésre bocsátott európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) keretében nyújtott pénzügyi eszközökre vonatkozó tanácsadási platform egyik ága. Az MRA projektek célja – amelyek legalább két, eltérő uniós tagállambeli irányító hatóság bevonását feltételezik – az esb-alapok pénzügyi eszközeinek konkrét, közös érdekű tematikus területen történő lehetséges felhasználásának az értékelése. A cél a pénzügyi eszközök szélesebb körű használatának az elősegítése mind a befektetett esb-alapok mértékét és azok földrajzi vagy tematikus hatályát, mind pedig a különböző tagállamokhoz tartozó régiók egymással való együttműködését, a bevált gyakorlatok cseréjét és az egymástól való tanulást tekintve.

Városok az uniós politika középpontjában

Az uniós polgárok több mint 70%-a városi területen él, ez pedig a jövőben tovább fokozódik. Az európai városok nap mint nap úgy alakítják városfejlesztési terveiket, hogy megoldást találjanak a legsürgetőbb kihívásokra, mint például a növekvő népesség, az éghajlatváltozás és a digitális transzformáció. Átfogó stratégiák kidolgozásával és hosszú távú szakpolitikai célok

meghatározásával a városok fellépnek a megfizethető lakhatás támogatása, az energiahatékonysági projektek előmozdítása, a városnegyedek újjáélesztése és a tömegközlekedés javítása érdekében. A stratégiai tervek azonban csak akkor hajthatók végre eredményesen, ha a városok finanszírozáshoz jutnak. Az állami és magántőke szoros bevonása nélkül továbbra is nehéz egy város elképzeléseit valóságba ültetni.

2013-ban Hága (Hollandia) 4 millió EUR-t irányzott elő egy JESSICA elnevezésű kísérleti projekt részére egy energiahatékonyságot célzó pénzügyi eszköz létrehozásához. Akkoriban a projektben érintettek bizonyára nem számítottak arra, hogy négy éven belül egy 46 millió EUR-t meghaladó eszközértékű, innovációra, fenntarthatóságra és városfejlesztésre irányuló holdingalappá fog fejlődni.

Az alap létrehozásának kezdeti lépései azonban kihívást jelentettek.

„Kezdetben az alap létrehozásánál jó néhány kérdés vetődött fel, és számos technikai akadályt kellett áthidalnunk ahhoz, hogy szilárd és biztos alapot biztosítsunk a jövőbeni befektetésekhez,” emlékszik vissza William van den Bungelaar, a Hágai Gazdasági Befektetési Holdingalap Alapítvány (HEID) titkára.

Hága most már egy gyakorlati szakemberekből álló csapattal rendelkezik, amely szorosan együttműködik független alapkezelőjével a város pénzügyi eszközeinek a felügyelete és támogatása céljából. A HEID sikerének köszönhetően mára elterjedt gyakorlattá vált a pénzügyi eszközök alkalmazása a város stratégiai prioritásainak a finanszírozásához.

Megújuló beruházások Európa-szerte

A pénzügyi eszközökkel kapcsolatos eddigi ismeretek elmélyítése érdekében Hága három más európai várossal fogott össze – Manchester, Milánó és London – a Megújuló városi beruházások Európában (Revolving Investments in Cities in Europe – RICE) elnevezésű MRA projekt keretében. A projekt célja új pénzügyi eszközök kialakításának az előmozdítását képezi a magánberuházások városfejlesztésben, és különösen az intelligens városok tekintetében történő fokozása érdekében. A projekt keretében meghatározták a városok általános finanszírozási szükségleteit, azonosítva azokat az ágazatokat, ahol a pénzügyi eszközök támogatni tudják a város szakpolitikai prioritásaival összhangban lévő projekteket. A legnagyobb finanszírozási szükségletekkel rendelkező ágazatok közé sorolható a közlekedés, az energiaipar, a lakásszektor és a munkaterület, a zöld és kék infrastruktúra vagy a tágabb értelemben vett gazdasági fejlődés, amely magában foglalja a kkv-kat és az induló vállalkozásokat, valamint az új kereskedelmi vagy innovációs feladatokat ellátó létesítmények létrehozását.

Az MRA-RICE partnereinek lehetőségük nyílt a különböző résztvevő városok tapasztalataiból meríteni.

„Manchesterben a pénzügyi eszközök alkalmazása egy sikertörténetnek mondható, az előnyei pedig mélyrehatóak,” vázolta fel Mark Duncan, Manchester városi tanácsosa. Hasonlóképp, a Nagy-London tekintetében az illetékes hatóságot képviselő Binal Cadieu is áradozik a Londonban létrehozott Városi Energiahatékonysági Alapként (Mayoral Energy Efficiency Fund – MEEF) ismert új pénzügyi eszköz potenciáljáról. „Megújuló alapként az MEEF egy olyan modellt kínál, amely többmillió fontnyi magánberuházásokat tesz lehetővé alacsony szén-dioxid-kibocsátású projektek részére,” magyarázza Cadieu.

RICE városialap-tervezet

A RICE projekt keretében létrejött egy modell városi alapokhoz, amelyet az Európai Unió városainak sajátos városfejlesztési igényeihez lehet igazítani. A RICE partnerek által megosztott bevált gyakorlatokat magába foglaló tervezet révén az alap rugalmas. Dióhéjban, ez egy „a város által vezetett, független irányítású pénzügyi eszköz, amelynek befektetési stratégiája összhangban van a város stratégiai prioritásaival, és amellyel jelentős mértékű állami beruházás mozgósítható”.

William van den Bungelaar, a RICE projektvezetője a partnerség előnyeit emelte ki.

„A tervezet egy olyan városfejlesztési pénzügyi eszköz rugalmas keretét hozza létre, amellyel jelentős mértékű állami beruházás mozgósítható, emellett pedig technikai segítségnyújtási csomagot is tartalmaz a végrehajtás támogatásához,” mutatott rá. „A modellt úgy alakították ki, hogy egyszerű, ismételhető és adaptálható legyen annak érdekében, hogy egy városfejlesztési pénzügyi eszköz alapjául mások is átvehessék.”

Amíg a független alapok esetében az alapkezelő irányítja annak végrehajtását, a városi befektetési stratégiák esetében maguk a városok az irányítók. A városi alapok létrehozásával az európai városoknak lehetőségük van elképzeléseik és stratégiáik megvalósítására.

A kohéziós politikai támogatások kiaknázása

Az esb-alapokhoz hasonló állami források alapvető szerepet játszanak a piaci hiányosságok kezelésénél, lehetővé téve számos projekt számára olyan uniós forrásokhoz való hozzáférést, amelyek másképp nem lennének elérhetők, vagy épp túl drágák lennének. Amely városok hozzáférnek az esb-alapokhoz, azok sikeresen veszik igénybe a helyi igényeiket célzó pénzügyi eszközöket, és ugyancsak sikeresen mozgósítanak egyéb állami és magánberuházásokat projektekbe. Ez a hosszú távú városfejlesztési projektek esetében kölcsönök és hitelgaranciák segítségével, magasabb kockázati profillal rendelkező projektekbe történő beruházások esetében saját tőke vagy kvázi-sajáttőke típusú műveletekkel, vagy pedig visszatérítendő és vissza nem térítendő támogatások kombinációja révén érhető el.

Sok olyan város van, amely nem rendelkezik számottevő tapasztalattal a városi alapok létrehozása terén. Éppen ezért az új pénzügyi eszközök kialakításánál és létrehozásánál szakmai támogatásra szorulnak. Az Európai Bizottság által támogatott technikai segítségnyújtási programok, mint az MRA azáltal könnyítik meg az új városi alapok előkészítését és megvalósítását, hogy segítenek a városoknak saját kapacitásaik kiépítésében.

„A pénzügyi eszközök – mint például a városfejlesztési alapok – világával még csak most ismerkedő városok számára az MRA-RICE projekt hasznos eszközt kínál új pénzügyi eszközök kidolgozásához, illetve azok helyi körülmények között való megvalósíthatóságának felméréséhez,” magyarázza Lucia Scopelliti, Milánó városi helyi önkormányzatának munkatársa.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

www.fi-compass.eu